

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет педагогічної освіти

кафедра дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

науково-методичної

кафедри дошкільної освіти

Олександр ЖИЛЬЦОВ

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОД.03 АРТОСВІТА ДІТЕЙ РАНЬОГО І ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

для студентів

спеціальності

012 Дошкільна освіта

рівня вищої освіти

першого (бакалаврського)

освітньої програми

012.00.01 Дошкільна освіта
(термін навчання 2 р.10 міс.)

Київ-2023

Розробники:

Половіна Олена Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти

Літіченко Олена Дмитрівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Викладачі:

Половіна Олена Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти

Літіченко Олена Дмитрівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти
Протокол від 25 серпня 2023 р. № 12

Завідувач кафедри Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
012.00.01 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (ред. 2023 р.)
25.08.2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми 012.00.01 Дошкільна освіта першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти (ред. 2023 р.)

 Олена ПОЛОВІНА

Робочу програму перевірено

30.08.2023 р.

Заступник декана Факультету педагогічної освіти
з науково-методичної та навчальної роботи

 Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол № __

(підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____, «__» 20__ р. протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/ годин	12/360	
Курс	1, 2 (термін навчання 2 р.10 міс.)	1, 2 (термін навчання 2 р.10 міс.)
Семестр	1, 2, 3	1, 2, 3
Кількість змістових модулів з розподілом:		
Обсяг кредитів	12	12
Обсяг годин, в тому числі:	360	360
Аудиторні	168	48
Модульний контроль	24	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	138	312
Форма семестрового контролю	залік (2 семестр), екзамен (3 семестр)	залік (2 семестр), екзамен (3 семестр)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – формування у майбутніх вихователів мистецької культури та фахових компетентностей стосовно організації артосвіти дітей раннього й дошкільного віку.

Завдання курсу:

- формувати знання про мистецтво та його вплив на розвиток особистості;
- ознайомити студентів з методичним інструментарієм технології образотворення;
- вправляти студентів в умінні методично грамотно застосовувати сучасні засоби та педагогічні технології артосвіти в практиці освітньої взаємодії з дітьми раннього й дошкільного віку.

Завдання курсу спрямовані на формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і

фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

КС-2 Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага) у мистецько-творчій діяльності.

КС-7 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів) засобами мистецтва.

КС-11 Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13 Здатність до психолого-педагогічного супроводу мистецько-творчої (художньо-продуктивна, музична, театральна) діяльності дітей раннього і дошкільного віку.

3. Результати навчання за дисципліною

РН-04 Розуміти і визначати особливості мистецько-творчої діяльності дітей дошкільного віку, способи її використання в освіті дітей раннього і дошкільного віку.

РН-15 Визначати завдання і зміст мистецько-творчої діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

РН-16 Проектувати педагогічно-мистецькі заходи із залученням фахівців суміжних галузей (художників, музикантів, акторів, екскурсоводів), батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем		Усього	Розподіл годин між видами робіт				
			Аудиторна				Самостійна
			Лекції	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I							
Мистецька культура особистості							
1.	Тема 1. Артосвіта як базис формування компетентностей майбутніх вихователів	24	4	4	6		10
2.	Тема 2. Формування у дітей дошкільного віку компетентності за освітнім напрямом «Дитина у світі мистецтва»	16	4	2			10
	Тема 3. Сучасні технології художнього конструювання з дітьми раннього і дошкільного віку	18	2	6			10
	Тема 4. Конструювальна та моделювальна діяльності з дітьми раннього і дошкільного віку з різноманітних матеріалів	24	2	8	4		10
	Тема 5. Дизайн та декорування освітнього простору закладу дошкільної освіти	20	2	8			10
	Тема 6. Колективна взаємодія з дітьми дошкільного віку у художньо-продуктивній діяльності	20	2	8			10
	Тема 7. Мистецтво як інтегратор в освіті дітей дошкільного віку	18	4	4			10
Модульний контроль		10	10				
<i>Разом</i>		150	20	40	10		70
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II							
Методичні засади мистецько-творчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку							
	Тема 8. Методи та форми організації артосвіти дітей раннього віку	28	2	8			18

	Тема 9. Методи та форми організації артосвіти дітей дошкільного віку	40	4	12	6		18
	Тема 10. Технологія образотворення	44	4	20			20
Модульний контроль		8	8				
<i>Разом</i>		120	10	40	6		56
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III							
Картина світу дитини через призму театрального і музичного мистецтва							
9.	Тема 11. Формування акторської майстерності майбутніх вихователів	16	2	8	2		4
10.	Тема 12. Особливості розвитку акторських та музичних здібностей дітей раннього й дошкільного віку	12	2	6			4
11.	Тема 13. Музичний супровід фрагментів життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку	26	2	20			4
Модульний контроль		6	6				
<i>Разом</i>		60	6	34	2		12
<i>Екзамен</i>		30					
<i>Разом за навчальним планом</i>		360	36	114	18		138

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем		Усього	Розподіл годин між видами робіт				Самостійна
			Аудиторна				
			Лекції	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I Мистецька культура особистості							
1.	Тема 1. Артосвіта як базис формування компетентностей майбутніх вихователів	56	2	4			50
2	Тема 2. Сучасні технології художнього конструювання з дітьми раннього і дошкільного віку	48	2	4	2		40
3	Тема 3. Конструювальна та моделювальна діяльності з дітьми раннього і дошкільного віку з різноманітних матеріалів	46	2	4			40
<i>Разом</i>		150	6	12	2		130
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II Методичні засади мистецько-творчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку							
4.	Тема 4. Методи та форми організації артосвіти дітей раннього і дошкільного віку	60	2	6			52
5	Тема 5. Технологія образотворення	60	2	4	2		52
<i>Разом</i>		120	4	10	2		104
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III Картина світу дитини через призму театрального і музичного мистецтва							
6.	Тема 6. Особливості розвитку акторських та музичних здібностей дітей раннього й дошкільного віку	90	2	8	2		78
<i>Разом</i>		90	2	8	2		78
<i>Екзамен</i>							
<i>Разом за навчальним планом</i>		360	12	30	6		312

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І МИСТЕЦЬКА КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ

Тема 1.

Артосвіта як базис формування компетентностей майбутніх вихователів

Базові поняття артосвіти: мистецька компетентність майбутніх вихователів, складники артосвіти (краса світу й внутрішня краса). Естетика як наука про почуттєве сприймання світу. Психолого-педагогічні основи формування у особистості естетичного ставлення (на основі наукових досліджень І. Беха, І. Білої, І. Зязюна, О. Запорожця, В. Котирло, В. Моляко). Мистецтво пауз споглядання. Мистецтво як естетична категорія, форма суспільної свідомості, спосіб відображення життя в художній творчості (Е. Белкіна, О. Комаровська, Л. Масол, Н. Миропольська, Г. Падалка, О. Рудницька, Т. Турчин та інші). Функції мистецтва: естетична, гедоністична, освітня, сугестивна тощо (М. Каган). Види мистецтва.

Ключові поняття теми: артосвіта, ставлення, мистецька компетентність, почуттєве сприймання світу, художня творчість, складники освіти.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 4, 5.

Тема 2.

Формування у дітей дошкільного віку компетентності за освітнім напрямом «Дитина у світі мистецтва»

Педагогічні виміри понять «компетентність» і «компетентнісний підхід». Дослідження Г. Беленької, Л. Хоружої щодо реалізації компетентнісного підходу в освіті. Мистецько-творча компетентність дітей дошкільного віку: емоційний, знанневий, діяльнісний складники. Паузи вслуховування і споглядання – основа формування мистецько-творчої компетентності. Механізм формування у дітей дошкільного віку компетентності за освітнім напрямом «Дитина у світі мистецтва» Державний стандарт дошкільної освіти (2021). Створення артпростору в закладі дошкільної освіти.

Ключові поняття теми: артпростір, компетентність, компетентнісний підхід, мистецько-творча компетентність, пауза вслуховування, споглядання.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3.

Додаткова: 1, 5, 11, 14.

Тема 3.

Сучасні технології художнього конструювання з дітьми раннього і дошкільного віку

Значення мистецько-творчої і предметно-перетворювальної діяльності для розвитку дітей раннього і дошкільного віку. Сучасні технології художньо-конструювальної діяльності з дітьми раннього і дошкільного віку. Техніка безпеки в роботі з різними видами матеріалів та інструментів. Сучасні підходи до організації художньо-продуктивної в ЗДО. Технологічні карти виробів та їх використання у освітній взаємодії з дітьми дошкільного віку.

Ключові поняття теми: художнє конструювання, мистецько-творча діяльність, предметно-перетворювальна діяльність, діти раннього віку, діти дошкільного віку.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2,3.

Додаткова: 2, 4, 5, 8.

Тема 4.

Конструювальна та моделювальна діяльності з дітьми раннього і дошкільного віку з різноманітних матеріалів

Особливості конструювальної та моделювальної діяльності у освітній взаємодії дітьми з раннього і дошкільного віку. Підготовка матеріалів для моделювання та конструювання, гігієнічні вимоги до них. Методичні основи роботи з папером, тканиною, природними та залишковим матеріалами. Види виробів з різних видів матеріалів. Конструювання народних та еко-іграшок. Стимулювання дитячої креативності та підтримка ініціативності у процесі художньо-продуктивної діяльності.

Ключові поняття теми: конструювання, моделювання, папір, види паперу, технологія обробки паперу, залишковий матеріал, технологічний прийом.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2,3.

Додаткова: 2, 4, 5.

Тема 5.

Дизайн та декорування освітнього простору закладу дошкільної освіти

Дизайн в закладі дошкільної освіти. Основні вимоги до створення змінних елементів інтер'єру. Гігієнічні та методичні вимоги до обладнання, що використовують в ЗДО. Створення елементів освітнього простору для дітей та з дітьми дошкільного віку. Досвід роботи з використання залишкових матеріалів в оздобленні ділянки та приміщення ЗДО. Моделювання обладнання для ділянки дошкільного закладу; виготовлення елементів інтер'єру для групової кімнати.

Ключові поняття теми: дизайн, декорування, інтер'єр, оздоблення, освітній простір, обладнання.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3.

Додаткова: 2, 4.

Тема 6.

Колективна взаємодія з дітьми дошкільного віку у художньо-продуктивній діяльності

Значення колективної діяльності для дітей дошкільного віку. Форми спільної діяльності дітей (спільно-індивідуальна), (спільно-послідовна), (спільно-взаємодіюча). Формування основ культури праці у дітей дошкільного віку. Особливості організації колективної взаємодії дітей дошкільного віку в різних вікових групах. Етапи організації колективної взаємодії дошкільників. Технологічні особливості виготовлення колективних поробок. Гурткова робота з дітьми дошкільного віку.

Ключові поняття теми: гурткова робота, культура праці, колективна діяльність, форми спільної діяльності, етапи колективної діяльності.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4.

Додаткова: 1, 3, 5, 6.

Тема 7.

Мистецтво як інтегратор в освіті дітей дошкільного віку

Поняття інтеграції в дошкільній освіті (Н. Гавриш). Інтегративна функція мистецтва. Врахування інтегративного підходу під час планування освітньої взаємодії з ознайомлення дітей з мистецтвом. Інтеграція в ознайомленні дітей із живописом, графікою, скульптурою, архітектурою, декоративно-ужитковим мистецтвом. Інтегративність в художньо-продуктивній діяльності дітей дошкільного віку (малювання, ліплення, аплікація). Інтегративність як ознака музичної діяльності (слухання, співи, музично-ритмічні рухи, музична гра, гра на ДМІ). Інтегративність у театралізованій діяльності дітей дошкільного віку (глядацька та виконавська культура).

Ключові поняття теми: інтегратор, освіта, планування, слухання, співи, музично-ритмічні рухи, музична гра, театралізована діяльність.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4, 6.

Додаткова: 3, 5, 6.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ МИСТЕЦЬКО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 8.

Методи та форми організації артосвіти дітей раннього віку

Особливості артосвіти дітей раннього віку: орієнтир на красу та властивості звуку, кольору, матеріалу. Сенсорний розвиток дітей раннього віку – основа формування мистецько-творчої компетентності. Набуття досвіду маніпулятивних дій з різними матеріалами як базис художньо-продуктивної діяльності дітей раннього віку. Музичні види діяльності дітей раннього віку: підспівування, музично-ритмічні рухи, елементи гри на шумових, перкусійних музичних інструментах. Форми артосвіти дітей раннього віку в родині. Форми артосвіти дітей раннього віку в умовах ЗДО: мистецькі, арт, або художньо-педагогічні спілкування, артігри та мистецькі ігрові вправи. Гігієнічні та естетичні вимоги до проведення мистецьких форм освітньої взаємодії з дітьми раннього віку.

Ключові поняття теми: артгра, ігрові вправи, звук, колір, матеріал, маніпулятивні дії, ранній вік.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4, 6.

Додаткова: 7, 8, 12.

Тема 9.

Методи та форми організації артосвіти дітей дошкільного віку

Вектори артосвіти. Орієнтири супроводу артосвіти дітей дошкільного віку: супровід-співробітництво та супровід-ініціювання. Форми артосвіти в ЗДО: мистецькі, арт, або художньо-педагогічні спілкування, комунікація в мистецтві, мистецькі перформанси, артпроекти, артекскурсії, артігри, артмайстерні. Гігієнічні та естетичні вимоги до проведення мистецьких форм освітньої взаємодії. Етапи проведення артспілкувань: проєктивний, діяльнісний, результативно-аналітичний. Методи артосвіти: візуальні, практичні, аудіальні, інформаційно-рецептивні, репродуктивні, евристичні. Стимулювання творчої активності дітей дошкільного віку. (на основі досліджень К. Демчик, О. Дронової, Т. Житнік, О. Іваненко, І. Карабаєвої, О. Половіної, В. Рагозіної, О. Саприкіної, Г. Сухорукової, Л. Шульги).

Ключові поняття теми: артгра, дошкільний вік, ігрові вправи, звук, колір, матеріал, методи маніпулятивні дії, принципи.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4, 6.

Додаткова: 5, 9, 11, 13.

Тема 10.

Технологія образотворення

Образотворення як інструмент поліфонічного сприймання світу. Поняття про метод креативної структурованої імпровізації МКСІ (Олег Драч). Алгоритм вертикалі образотворення: зерно образу, внутрішній персонаж, асоціативна поведінка (зовнішньорухова та внутрішньо чуттєвомисленнева). Види емоційно-зорієнтованого образотворення: «Free painting», пластичне образотворення, конструктивне образотворення. Особливості впровадження технології образотворення у різних вікових групах. Визначальні принципи образотворення: значимість власної діяльності та відмова від зразку.

Ключові поняття теми: внутрішній персонаж, асоціативна поведінка образотворення, імпровізація, «Free painting», пластичне образотворення, конструктивне образотворення.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4.

Додаткова: 10, 11, 12.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Картина світу дитини через призму театрального і музичного мистецтва

Тема 11.

Мистецтво театру як засіб формування особистості

Роль театрального мистецтва у формуванні особистості. Театральна культура педагога. Глядацька та виконавська культура дитини дошкільного віку. Організація і проведення театральних вистав у закладі дошкільної освіти. Інсценування художніх творів. Напрями ознайомлення дітей дошкільного віку з театральним мистецтвом (безпосереднє; опосередковане (розповіді, альбоми, радіо, грамзапис, телевізор, комп'ютер; самостійна художня діяльність). Ознайомлення дітей з театром як культурною установою. Таємниці театральних професій. Патерни поведінки в театрі. Використання мистецтва театру в роботі вихователів.

Ключові поняття теми: драматизація, інсценування, театр, культура, патерни.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 5.

Додаткова: 6, 7, 8.

Тема 12

Особливості розвитку акторських здібностей дітей раннього й дошкільного віку

Роль театралізованих ігор (С. Русова, Л. Артемова, Н. Сиротич, І. Кондратець). Види дитячих театрів (традиційні, альтернативні). Види театралізованої діяльності (за способом організації (індивідуальні/колективні ігри); за змістом театралізованої діяльності (пантомімічні етюди, інтонаційні етюди, інсценування); за видами ігрового матеріалу (театр ляльок, театр іграшок, пальчиковий театр тощо). Організація театралізованої діяльності в

різних вікових групах. Організація студії «маленький актор». Засоби образної та емоційної виразності. Міміка та пантоміма. Інтенація. Дитячий варіант «аутотренінгу». «Гра для себе». Акторські здібності дітей дошкільного віку.

Ключові поняття теми: емоційна виразність, інтонаційні етюди, інсценування, ляльковий театр, студія, театралізовані ігри, пантомімічні етюди.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4.

Додаткова: 5, 11, 14.

Тема 13

Музичний супровід фрагментів життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку

Використання музики в повсякденному житті дітей у закладі дошкільної освіти. Музичний супровід різних видів дитячої діяльності: ігрова, пізнавальна, рухова тощо. Освітня взаємодія музичного керівника та вихователя під час організації різних форм музичної діяльності. Музичне виховання в сім'ї.

Ключові поняття теми: музика, супровід, музична діяльність, музичні інструменти, темп, ритм, композиція.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 5.

Додаткова: 6, 7, 8.

6 Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів денної форми навчання

Вид діяльності студентів	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	10	10	5	5
Відвідування практичних занять	1	20	20	20	20
Робота на практичному занятті	10	20	200	20	200
Відвідування лабораторних занять	1	5	5	3	3
Робота на лабораторному занятті	10	5	50	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5x20	10	50	10	50
Виконання модульної роботи	25	5	125	4	100
	Разом	–	460	–	408
Максимальна кількість балів за I і II ЗМ – 868					
Форма контролю - залік					
Коефіцієнт до розрахунку – $868:100=8,68$. Розрахунок $750:8,68= 86$ балів; оцінка за шкалою – В.					

Вид діяльності студентів	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3
Відвідування практичних занять	1	17	17
Робота на практичному занятті	10	17	170
Відвідування лабораторних занять	1	1	1
Робота на лабораторному занятті	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15
Виконання модульної роботи	25	3	75
	Разом	–	291
Максимальна кількість балів за навчальну дисципліну – 291 (без урахування заліку)			
Форма контролю - екзамен			
Коефіцієнт до розрахунку (без екзамену) – $291:60=4,85$. Розрахунок $250:4,85= 52$ балів; екзамен – 40 балів; усього 92 бали; оцінка за шкалою – А.			

6.1.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів **заочної** форми навчання

Вид діяльності студентів	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	2	2
Відвідування практичних занять	1	6	6	5	5
Робота на практичному занятті	10	6	60	5	50
Відвідування лабораторних занять	1	1	1	1	1
Робота на лабораторному занятті	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5x20	10	50	10	50
Разом			130	–	118
Максимальна кількість балів за I і II ЗМ – 248					
Форма контролю - залік					
Коефіцієнт до розрахунку (без екзамену) – $248:100=2,48$. Розрахунок $233:2,48= 94$ балів; оцінка за шкалою – А.					

Вид діяльності студентів	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	4	4
Робота на практичному занятті	10	4	40
Відвідування лабораторних занять	1	1	1
Робота на лабораторному занятті	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15
Разом		–	71
Максимальна кількість балів за навчальну дисципліну – 71 (без урахування заліку)			
Форма контролю - екзамен			
Коефіцієнт до розрахунку (без екзамену) – $71:60=1,18$. Розрахунок $62:1,18= 53$ бали; екзамен – 40 балів; усього 93 балів; оцінка за шкалою – А.			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни передбачає комплексний підхід до її виконання та оптимізується одним завданням у вигляді проєкту (ЗМ I +ЗМ II) та відеопрезентації проєкту (ЗМ III).

ЗМІСТОВИЙ МОДІЛЬ I-II

Самостійна робота. АРТпроєкт (124 год.)

Розробити, апробувати та представити АРТпроєкт (тема за вибором студента) для дітей дошкільного віку.

Вимоги до проєкту:

- ✓ спрямованість на вирішення завдань освітнього напрямку «Дитина у світі мистецтва» (за Державним стандартом ДО в Україні, нова ред. 2021р.);
- ✓ мета проєкту корелюється з результатом (продуктом) проєкту;
- ✓ наявність 3-х етапів проєкту (мотиваційний, технологічний, заключний);
- ✓ забезпечення синкретичності (поєднання, злиття) різних видів мистецької діяльності дітей (художньо-продуктивної, музичної, театралізованої), що спрямовані на реалізацію мети проєкту;
- ✓ використання мистецтва як інтегратора в освіті дітей дошкільного віку;
- ✓ врахування провідного виду діяльності дітей дошкільного віку (гра);
- ✓ реалізація методів та прийомів стимулювання творчої та діяльнісної активності;
- ✓ передбачення активного залучення батьків до проєкту;
- ✓ реалізація здоров'язберезувальної компоненти дошкільної освіти.

№	Критерії оцінювання самостійної роботи 3	Бали
1	Відповідність змісту проєкту освітньому напрямку «Дитина у світі мистецтва» (Державний стандарт ДО, нова ред. 2021р.)	5
2	Методична грамотність у визначенні теми проєкту	5
3	Методична грамотність у визначенні мети проєкту	5
4	Методична грамотність у визначенні завдань проєкту	5
5	Наявність інтриги на мотиваційному етапі проєкту	5
6	Наявність технологічного етапу проєкту	5
7	Наявність заключного (рефлексійного) етапу	5
8	Наявність проблемного питання на технологічному етапі проєкту до кожного дня	5
9	Наявність результату кожного дня на технологічному етапі проєкту	5
10	Наявність інтегрованих завдань для дітей	5
11	Наявність пошуково-евристичних завдань	5
12	Наявність ігрових вправ та ігор мистецького спрямування	5
13	Активізація дітей у художньо-продуктивній діяльності (вільне малювання, пластичне і конструктивне образотворення)	5
14	Активізація дітей у театральному образотворенні (глядацька та виконавська культура)	5
15	Активізація дітей у різних видах музичної діяльності (співи, слухання музики, музично-ритмічна діяльність, гра на дитячих музичних інструментах)	5
16	Наявність активних форм взаємодії з батьками з теми проєкту	5
17	Наявність рефлексійних запитань на заключному етапі проєкту	5
18	Фіксація форми закріплення вражень на заключному етапі проєкту (лепбук, свято, вернісаж та ін.)	5

19	Фотофіксаж перебігу проєкту	5
20	Естетичність, стилістична та орфографічна грамотність оформлення проєкту	5
Усього		100

ОРІЄНТОВНИЙ АЛГОРИТМ АРТПРОЄКТУ

(за І. Кондратець, О. Половіною)

Назва (тема) проєкту (визька, профільна, проблемно-пошукового характеру) Вікова група Мета проєкту: Завдання: 1) 2) 3) Освітній «продукт» проєкту:				
№	ОПИС ЕТАПІВ ПРОЄКТУ			
Мотиваційний етап (1 день)				
	Інтрига – зацікавлення дітей темою проєкту здивуванням (незвичні сліди, смак, аромат, явище, загадкова посилка, проблемна ситуація тощо) або провокаційним запитанням чи пропозицією: «Дізнаємося про...?», «Як з'явилося...?», «Розкриємо секрет (таємницю)...?», «Що буде, якщо...?»	Види дитячої діяльності (з урахуванням видів дитячої діяльності, активностей визначених у чинному Державному стандарті дошкільної освіти)	Результат дня (конкретний, без «води», має давати чітку відповідь на запитання дня: що, відчула, що зробила дитина)	Участь батьків
Технологічний етап (від 1 до двох тижнів, якщо проєкт короткочасний та до 8-12 – якщо довготривалий)				
	Питання дня формулюється у вигляді проблемного запитання : одне на кожний день	Види дитячої діяльності (з урахуванням видів дитячої діяльності, активностей визначених у чинному Державному стандарті дошкільної освіти)	Результат дня (конкретний, без «води», має давати чітку відповідь на запитання дня: що пізнала, що, відчула, що зробила дитина)	Участь батьків
1.				
2.				
3.				
4.				
5...				
<i>Кількість пунктів – відповідно до кількості днів технологічного етапу</i>				
Заключний (рефлексійний) етап (1 день)				

	Рефлексійні запитання, які стосуються: <ul style="list-style-type: none"> - почуттів; - процесу; - результату проєкту 	Опис заключної форми роботи (обрати одну із запропонованих: алгоритм свята, розваги, виставки, мистецького фестивалю, вистави; лепбук, альбом тощо)	Результат заключного етапу (конкретний, без «води», має давати чітку відповідь на запитання дня: що пізнала, що, відчула, що зробила дитина)	Участь батьків
--	--	---	--	----------------

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

Формування мистецької культури особистості

Визначення теми проєкту робота над мотиваційним етапом – 50 балів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ

Методичні засади мистецько-творчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку

Робота над технологічним етапом проєкту – 50 балів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІІ

Картина світу дитини через призму театрального і музичного мистецтва

Робота на заключному етапі проєкту – 15 балів

Відеопрезентація АРТпроєкту (12 год.)

Зняти ролик з відеопрезентацією власного артпроєкту. Висвітлити його найкращі і найцікавіші сторони, зацікавити слухачів (3-4 хв).

№	Критерії оцінювання	Бали
1	Наявність цікавого сценарію	5
2	Створення відеоролика за матеріалами проєкту	5
3	Якісне озвучування, монтаж відеофрагменту	5
Всього		15

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

Мистецька культура особистості

МКР№1-2. Педагогічна реклама «Мистецький потенціал столиці – дітям»

Вимоги:

- усвідомлення поняття «мистецька реклама» – популяризація видовищ з метою привернення уваги глядачів, виконана у формі буктрейлера або ТікТок ролику;
- розуміння визначальних рис створення реклами: достовірність, яскравість, самобутність, інтрига, адресність, всебічна характеристика об'єкту реклами;
- висвітлення освітнього аспекту визначених артоб'єктів;
- створення буктрейлера (з озвученням).

Умовою для виконання завдання є персональне обрання студентом (студенткою) мистецького об'єкту. Оскільки потенціал м. Києва потужний, то артоб'єкти не повинні дублюватися, множитися, клонуватися.

№	Критерії оцінювання МКР №1-2	Бали
1.	Відповідність визначальним рисам створення реклами	10
2.	Індивідуальність й оригінальність реклами	10
3.	Наявність переконливої аргументації стосовно переваг обраного артоб'єкту	10
4.	Використання емоційно забарвленого тексту озвучення	10
5.	Орієнтованість на освітній аспект	10
Усього		50

МКР№ 3-4 Виготовлення сенсорної скриньки для дітей раннього віку і молодшого дошкільного віку.

Вимоги:

- підібрати тему для створення сенсорної скриньки;
- продумати її мету завдання, варіанти використання сенсорної скриньки у взаємодії з дітьми;
- підібрати матеріали та виготовити сенсорну скриньку.

№	Критерії оцінювання МКР №3-4	Бали
1	Відповідність вимогам програми, віку дітей	10
2	Методична грамотність виконання виробу	10
3	Дотримання технології виготовлення виробу	20
4	Естетичний вигляд виробу	10
Всього		50

МКР № 5 Підгруповий проект «Мультфільм для дітей дошкільного віку».

- об'єднатись у підгрупи по 3-4 особи;
- продумати сценарій майбутнього мультфільму;
- підібрати матеріали для виготовлення мультфільму, розподілити обов'язки виготовити і зняти відео, виконати монтаж.

№	Критерії оцінювання МКР №5	Бали
1	Наявність цікавого сценарію мультфільму (відповідно до віку дітей та педагогічної доцільності)	5
2	Організація простору (дизайн відповідно до теми відеоролика, естетика простору)	7
3	Персонажі мультфільму (естетика вигляду, графічна правильність, дотримання пропорцій)	8
4	Монтаж відеофрагменту, презентація	5
Всього		25

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Методичні засади мистецько-творчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку

МКР № 6-7 Ілюстрування дитячої книги для дітей раннього або дошкільного віку за програмою «Дитина», 2020 р.

Вимоги:

- обрати з пропонованого у програмі «Дитина» (ред. 2020 р.) переліку творів дитячої літератури один твір;
- самостійно намалювати 10 ілюстрацій, які розкривають зміст твору;
- для ілюстрацій потрібно використати альтернативні техніки малювання. Усі техніки мають бути нетиповими, не повторюватися і не дублюватися (див. ЕНК, лекція «Технологія образотворення»);
- Ілюстрації оформити у презентацію, у якій зазначити назву літературного твору, автора, ПІБ ілюстратора (студента) та світлини виконаних ілюстрацій (10 штук).

№	Критерії оцінювання МКР № 6-7	Бали
1.	Наявність титульної сторінки презентації	5
2.	Відповідність обраного твору програмовим вимогам («Дитина», 2020), віку дітей	5
3.	Наявність 10-ти світлин ілюстрацій, намальованих самостійно, які відображають зміст літературного твору	20

4.	Використання різноманітних матеріалів та технік, які не повторюються	10
5.	Дотримання естетичних вимог (охайність, привабливість, високий рівень техніки виконання)	10
Усього		50

МКР № 8-9. Підготовка перформансу «Оживлення картин»:

Вимоги до виконання завдання:

- Визначитися з репродукцією картини українського художника.
- Картину можна обирати з таких жанрів: побутовий, портретний. Побажання: уникати використання репродукцій картин релігійного жанру.
- «Оживлюються» картини за допомогою світлини, яка відповідає антуражу репродукції.
- За результатами перформансу створити презентацію, в якій зазначити свої ПШБ, групу. Подати фото оригіналу репродукції картини (назва, автор) + фото римейку.

№	Критерії оцінювання МКР № 8-9	Бали
1	Відповідність фоторимейку оригіналу сюжету полотна художника: - власному типажу; - подібність інтер'єру; - одягу; - емоційного стану; - міміки; - пантоміміки; - передача атмосфери картини; - її епохи; - колориту, освітлення; - композиційності.	30 (з них) 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3
2	Індивідуальність та оригінальність виконання роботи	10
3	Наявність мистецького аспекту у роботі	10
Усього		50

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Картина світу дитини через призму театрального і музичного мистецтва

МКР № 10-12. Музично-театральний кейс.

Вимоги до виконання завдання:

1. З метою супроводу музичної та театралізованої діяльності дітей старшого дошкільного віку підібрати за відповідними темами (одна на вибір студента) такі методичні засоби:

- три музичних твори для слухання;
- три пісні з дитячого репертуару для виконання дітьми;
- три п'єси для гри на дитячих музичних інструментах;
- три музично-дидактичних гри;
- три музично-ритмічні руханки;
- три пластичні етюди;
- три інтонаційні етюди;
- три твори для інсценування.

Тема на вибір:

- ✎ Моя різдвяна мрія.
- ✎ Осінній танець парасольки.
- ✎ Сни кольорових гудзиків.
- ✎ Хто живе у мушлі?
- ✎ Радості й будні театральних куліс.
- ✎ Про що розмовляють іграшки вночі?
- ✎ Таємниці чорно-білих клавіш старого роялю.

2. Оформити кейс у таблиці, у якій зазначити обрану тему та усі методичні засоби

№	Критерії оцінювання МКР № 11-12	Бали
1.	Відповідність запропонованих методичних засобів темі	10
2.	Відповідність запропонованих методичних засобів віковим особливостям дітей старшої групи ЗДО	15
3.	Наявність трьох музичних творів для слухання із зазначенням композитора, назви твору та QR-кодів	5
4.	Наявність трьох пісень з дитячого репертуару для виконання дітьми із зазначенням авторів, назви пісні та QR-кодів	5
5.	Наявність трьох п'єс для гри на дитячих музичних інструментах із зазначенням композитора, назви твору та QR-кодів	5
6.	Наявність трьох музично-дидактичних ігор: назва, зміст, матеріали	5
7.	Наявність трьох музично-ритмічних відео-руханок із зазначенням назви та QR-кодів	5

8.	Наявність трьох пластичних етюдів із зазначенням назви та формулюванням завдання для дітей	5
9.	Наявність трьох інтонаційних етюдів із зазначенням назви та формулюванням завдання для дітей. За потреби зазначити назву літературного твору як основи інтонаційного етюду та його автора	5
10.	Наявність трьох творів для інсценування із зазначенням автора, назви літературного твору та QR-кодів	5
Усього		75

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни відбувається у формі заліку та екзамену. До складання заліку допускаються студенти, які виконали всі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни за I і II змістові модулі. Залік виставляється на останній парі за результатними накопичення балів впродовж I та II семестру (ЗМ I +ЗМ II). Після заліку вивчення навчальної дисципліни продовжується у III семестрі (ЗМ III). Завершується вивчення навчальної дисципліни екзаменом.

Екзамен з навчальної дисципліни «Артосвіта дітей раннього і дошкільного віку» проводиться у комбінованій формі: тести у комп'ютерному варіанті та розгорнута відповідь на компетентнісно-орієнтоване завдання.

До складання екзамену допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, і які за результатами проміжного контролю сумарно набрали не менше 35 балів. Студенти, які набрали менше ніж 35 балів, до складання екзамену не допускаються.

За результатами проміжного контролю під час вивчення навчальної дисципліни студент може набрати до 60 балів включно, а за екзамен – до 40 балів включно. Загальне оцінювання здійснюється на підставі суми результатів проміжного і підсумкового контролю знань (екзамену). Результати екзамену оцінюються в діапазоні від 0 до 40 балів включно.

Програмою екзамену передбачено комбіновану форму проведення, яка включає виконання тестових завдань (електронне тестування на платформі Moodle) та розгорнуту відповідь (онлайн або офлайн) на компетентнісно-орієнтоване завдання

Розроблено банк тестових завдань (60), що внесені в електронну систему Moodle. Система вибирає з банку питань 20 тестових завдань по 1 балу і одне відкрите запитання на компетентнісно-орієнтованій основі, яке оцінюється у 20 балів.

Максимальна кількість балів за екзамен – 40 балів.

Відповіді студентів на питання тесту оцінюються за такими критеріями:

Підсумкова кількість Балів (max – 20)	Критерії оцінювання
20 – 18	виставляється за чітке виконання тестових завдань (90-100% правильних відповідей), що засвідчує ґрунтовне володіння категоріями навчальної дисципліни (артосвіта, мистецтво, мистецько-творча діяльність дітей дошкільного віку, мистецько-творча компетентність), системну сформованість вмінь аналізувати педагогічні і явища та вирішувати педагогічні задачі, пов'язані з формуванням мистецько-творчої компетентності дитини дошкільного віку та супроводом мистецько-творчої діяльності дітей дошкільного віку; здатність критично

	осмислювати інформацію стосовно імплементації арттехнологій у освітню взаємодію з дітьми дошкільного віку
17 – 15	виставляється за знання, розуміння та відтворення засвоєного матеріалу навчальної дисципліни, що засвідчує достатнє володіння категоріями дисципліни (артосвіта, мистецтво, мистецько-творча діяльність дітей дошкільного віку, мистецько-творча компетентність), системну сформованість умінь аналізувати педагогічні явища, пов'язані з формуванням мистецько-творчої компетентності дитини дошкільного віку та особливостями супроводу мистецько-творчої діяльності дітей дошкільного віку (76-89% правильних відповідей), але супроводжується допустимою кількістю помилок у тестових завданнях.
14 – 12	виставляється за виконання тестових завдань, що складає 61-75% правильних відповідей з необхідного обсягу; студент має певні труднощі у диференціації понять «мистецтво» та «мистецько-творча діяльність дітей дошкільного віку», часткову сформованість умінь аналізувати педагогічні явища, пов'язані з формуванням мистецько-творчої компетентності дитини дошкільного віку та особливостями супроводу мистецько-творчої діяльності дітей дошкільного віку в аналізі та узагальненні матеріалу критично осмислювати інформацію стосовно імплементації арттехнологій у освітню взаємодію з дітьми дошкільного віку, що супроводжується незначною кількістю помилок у тестових завданнях.
9 – 11	виставляється за виконання тестових завдань, що складає 50-60% правильних відповідей з необхідного обсягу; спостерігається недостатній рівень знань термінологічного апарату навчальної дисципліни (артосвіта, мистецтво, мистецько-творча діяльність дітей дошкільного віку, мистецько-творча компетентність); несистемну сформованість умінь аналізувати педагогічні явища, пов'язані з формуванням мистецько-творчої компетентності дитини дошкільного віку та особливостями супроводу мистецько-творчої діяльності дітей дошкільного віку; неточності та помилки у визначенні методичного інструментарію артосвіти; неякісне виконання тестів.
1 – 8	виставляється за виконання тестових завдань, що складає менше 50% правильних відповідей з необхідного обсягу; спостерігається незнання основного термінологічного апарату навчальної дисципліни (артосвіта, мистецтво, мистецько-творча діяльність дітей дошкільного віку, мистецько-творча компетентність); відсутність умінь аналізувати педагогічні явища пов'язані з формуванням мистецько-творчої компетентності дитини дошкільного віку та особливостями супроводу мистецько-творчої діяльності дітей дошкільного віку; виконання тестів на низькому рівні зі значною кількістю помилок.

Оцінювання компетентнісно-орієнтованого завдання здійснюється з урахуванням таких показників: методична компетентність; уміння розкривати на конкретних прикладах органічну єдність теорії і практики артосвіти; обґрунтовувати власні висновки та будувати систему переконливих доказів у визначенні методичного інструментарію артосвіти дітей дошкільного віку; здатність творчо та оперативно обирати способи дій з огляду на конкретний приклад мистецько-творчої взаємодії педагога з дітьми.

**Шкала і критерії оцінювання усної відповіді
на компетентісно-орієнтоване завдання**

К-ть балів	Критерії
17 - 20	Відповідь правильна, обґрунтована, осмислена, свідчить про глибоке і міцне засвоєння програмового матеріалу. Відповідь представлено у формі послідовного, грамотного і логічно структурованого висловлювання. Презентовано уміння правильно обґрунтовувати доцільність обрання певних методів та прийомів організації форм мистецько-спрямованої взаємодії з дітьми; наводити аргументовані висновки, будувати систему переконливих доказів на користь обрання методичного інструментарію артосвіти у відповідності до вікових особливостей та програмових вимог; вільно виконувати практичне завдання, пропонувати варіативність завдань з урахуванням непередбачуваних ситуацій. Відповідь відзначається оригінальністю, творчістю, аналітичністю, методичною грамотністю
13 - 16	Відповідь правильна, достатньо обґрунтована та осмислена, але має окремі неточності; характер відповіді свідчить про знання програмового матеріалу без опрацювання додаткової літератури. Відповідь представлено у формі послідовного висловлювання. Відповідь характеризує уміння використовувати теоретичні положення навчальної дисципліни у процесі підготовки до різних форм мистецько-спрямованої взаємодії з дітьми; достатній рівень володіння необхідними уміннями й навичками для виконання практичного завдання; наявні труднощі з варіативністю завдань й урахуванням непередбачуваних ситуацій
9 - 12	Відповідь представлено у формі висловлювання з елементами самостійних суджень, але порушено послідовність викладу матеріалу. У відповіді простежуються недостатньо правильні формулювання щодо доцільності обрання певних методів та прийомів організації форм мистецько-спрямованої взаємодії з дітьми; наявні значні труднощі з варіативністю завдань й урахуванням непередбачуваних ситуацій що свідчить про недостатнє засвоєння основного програмного матеріалу. Відповідь супроводжується труднощами, пов'язаними з вживанням актуальної термінології стосовно артосвіти дітей дошкільного віку
5 - 8	Відповідь умовно наближена до норми, фрагментарна, неструктурована; засвідчує частково сформовані уміння застосовувати теорію в практичній діяльності; супроводжується неточностями та труднощами, припусканням суттєвих помилок при визначенні методичного інструментарію форм мистецько-спрямованої взаємодії з дітьми; відсутні навички, пов'язані з варіативністю завдань й урахуванням непередбачуваних ситуацій, що свідчить про незнання вагомої частини програмового матеріалу. Відповідь супроводжується значними труднощами, пов'язаними з вживанням термінології стосовно артосвіти дітей дошкільного віку
1 - 4	Відповідь характеризується сумбурністю, фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні, без аргументації; засвідчує несформовані уміння застосовувати теорію артосвіти в практичній діяльності; супроводжується припусканням грубих помилок при визначенні

методичного інструментарію форм мистецько-спрямованої взаємодії з дітьми; повністю відсутні навички, пов'язані з варіативністю завдань й урахуванням непередбачуваних ситуацій. Відповідь демонструє явні проблеми щодо оволодіння термінологією стосовно артосвіти дітей дошкільного віку
--

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Мистецтво як естетична категорія.
2. Мистецтво як форма суспільної свідомості.
3. Мистецтво як спосіб відображення життя в художній творчості.
4. Функції мистецтва: естетична, гедоністична, освітня, сугестивна тощо.
5. Види мистецтва.
6. Образотворче мистецтво.
7. Музичне мистецтво.
8. Театральне, літературне мистецтво, кіномистецтво.
9. Формування у особистості естетичного ставлення до предметів та явищ довкілля й творів мистецтва.
10. Творчість, творчий потенціал особистості.
11. Інтегративна функція мистецтва.
12. Реалізація принципу інтеграції під час ознайомлення дошкільників із живописом, графікою, скульптурою, архітектурою, декоративно-ужитковим мистецтвом.
13. Інтегративний потенціал музичного мистецтва.
14. Механізм інтегрованого впливу мистецької діяльності на формування життєвої компетентності дітей дошкільного віку.
15. Освітньо-естетичний простір закладу дошкільної освіти.
16. Стимулювання творчої активності дітей дошкільного віку (на основі досліджень К. Демчик, О. Дронової, В. Котляра, О. Половіної, В. Рагозіної, О. Саприкіної, Г. Сухорукової).
17. Вектори артосвіти.
18. Супровід-співробітництво та супровід-ініціювання в артосвіті.
19. Форми артосвіти в закладі дошкільної освіти.
20. Етапи проведення артспілкувань.
21. Методи артосвіти.
22. Екскурсії мистецького спрямування.
23. Проектна діяльність в артосвіті дітей дошкільного віку.
24. Етапи мистецького проекту.
25. Прийоми роботи над мистецьким проектом.
26. Образотворення як інструмент поліфонічного сприймання світу.
27. Метод креативної структурованої імпровізації.
28. Вертикаль образотворення.
29. Види емоційно зорієнтованого образотворення дітей дошкільного віку.

30. «Free painting».
31. Пластичне образотворення.
32. Конструктивне образотворення.
33. Особливості впровадження технології образотворення у різних вікових групах.
34. Визначальні принципи образотворення.
35. Складники самостійної художньої діяльності дітей у закладі дошкільної освіти.
36. Педагогічне спілкування за творами живопису.
37. Паузи споглядання та паузи вслуховування.
38. Українське мистецтво живопису: класика і сучасність.
39. Види музичної діяльності (слухання, співи, музично-ритмічні рухи, гра на ДМІ).
40. Музичний супровід процесів життєдіяльності дітей дошкільного віку.
41. Сприймання й переживання музики.
42. Пластичне відтворення емоційно-образного змісту музичних творів
43. Співи та елементи підспівування.
44. Оволодіння елементарними навичками гри на музичних інструментах.
45. Диригування музичними мелодіями, п'єсами, дитячим оркестром.
46. Особливості використання музичних інструментів у різних формах освітньої роботи з дітьми.
47. Організація оркестру.
48. Музичні ігри.
49. Використання музики в повсякденному житті дітей у закладі дошкільної освіти.
50. Музичний супровід різних видів дитячої діяльності: ігрова, пізнавальна, рухова тощо.
51. Реалізація співпраці музичного керівника та вихователя під час організації різних форм музичної діяльності.
52. Музичне виховання в сім'ї.
53. Етапи розучування пісні.
54. Вимоги до пісенного репертуару.
55. Музично-ритмічна діяльність.
56. Музичні привітання.
57. Музичні паузи.
58. Музичні руханки.
59. Аніматорство у закладі дошкільної освіти.
60. Театралізована діяльність дітей дошкільного віку.
61. Театральна культура педагога.
62. Роль театралізованих ігор (С. Русова, Л. Артемова, Н. Сиротич).
63. Види дитячих театрів (традиційний, нетрадиційний).
64. Види театралізованої діяльності (за способом організації (індивідуальні/колективні ігри); за змістом театралізованої діяльності (ігри-

драматизації, інсценування); за видами ігрового матеріалу (театр ляльок, театр іграшок, пальчиковий театр тощо).

65. Організація театралізованої діяльності в різних вікових групах.
66. Акторське тренування.
67. Засоби образної та емоційної виразності.
68. Міміка та пантоміма.
69. Інтонація. Дитячий варіант «аутотренінгу». «Гра для себе».
70. Акторські здібності дітей дошкільного віку.
71. Педагогічний супровід театралізованої діяльності.
72. Ознайомлення дітей з театром як закладом культури.
73. Поведінка в театрі.
74. Планування театралізованої діяльності в роботі вихователів.
75. Роль театрального мистецтва у формуванні особистості.
76. Таємниці театральних професій.
77. Використання мистецтва театру в роботі вихователів
78. Дозвіллева діяльність дітей дошкільного віку.
79. Сучасний формат проведення свят і розваг у закладі дошкільної освіти.
80. Алгоритм проведення свята.
81. Особливості проведення свят і розваг у ЗДО.
82. Неприйнятність проведення репетицій у ЗДО.
83. Залучення батьків до проведення свят і розваг у закладі дошкільної освіти.
84. Залучення батьків до відвідування виставок, музеїв, театрів.
85. Створення артпростору в закладі дошкільної освіти.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань, (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань, (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих, грубих помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань, умінь, навичок з незначною кількістю помилок
D	69-74 бали	Задовільно – посередній рівень високий рівень знань, (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань, (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7.1 Навчально-методична карта дисципліни «Артосвіта дітей раннього і дошкільного віку» ДО (3.0) денна

Разом – 360 год. (12 кредитів), із них 36 год. – лекції, 114 год. – практичні заняття, 18 год. -лабораторні заняття, 138 год. – самостійна робота, 18 год. – МКР, екзамен – 30 год.

Модулі	I							II			III			
Назва модуля	МИСТЕЦЬКА КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ							МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ МИСТЕЦЬКО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			КАРТИНА СВІТУ ДИТИНИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА			
К-сть балів за модуль	Мах – 460 (410 ауд.+ 50 самост.)							Мах – 408 (358 ауд.+ 50 самост.)			Мах – 291 (276 ауд.+ 15 самост.)			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекцій	Артосвіта як базис формування компетент-ностей майбутніх вихователів (4 год)		Формування у дітей дошкільного віку компетент-сті за освітн. напрямом «Дитини-на у світі мистецтва»(4 год)		Сучасні технології художнього конструювання з дітьми раннього і дошкільного віку (2 год)		Конструювальна та моделювальна діяльності з дітьми раннього і дошкільного віку з різноманітних матеріалів (2 год)		Дизайн та декорування освітнього простору закладу дошкільної освіти(2 год)		Колективна взаємодія з дітьми дошкільного віку у художньо-продуктивній діяльності (2 год)		Мистецтво як інтег-ратор в освіті дітей дошкільного віку (4 год)	
Теми практичних занять	Види мистецтва (2 год.) 11 б. Формування культури майбутнього вихователя (2 год.) 11 б. Розвиток творчих здібностей особистості (2 год.) 11 б. Технології обробки паперу як вид прикладного мистецтва (4 год.) 22 б. Методика виготовлення оригамі в різних вікових групах (2 год.) 11б Технологія конструювання з фетра і стрічок у різних вікових групах (4 год.) 22 б Конструювання з декоративної проволоки і залишкових матеріалів (4 год.) 22 б Дизайн приміщення та ділянки із залишкового матеріалу (4 год.) 22 б Дизайн та декорування групи дошкільного закладу до святкових подій (4 год.) 22 б Методичні основи виготовлення колективних робіт з дітьми дошкільного віку в різних вікових групах. (4 год.) 22 б Створення мультфільмів разом з дітьми дошкільного віку (4 год.) 22 б		«Free painting» (вільне малювання) в артосвіті дітей раннього і дошкільного віку (8 год.) 44б Специфіка проведення артекурсій з дітьми дошкільного віку (4 год.) 22 б Організація артекурсій у ЗДО (4 год.) Педагогічні умови здобування артосвіти дітьми з особливими потребами (4 год.) 22 б Конструктивне образотворення (10 год.) 55 б Пластичне образотворення (10 год.) 55 б Особливості театральної діяльності в закладі дошкільної освіти(2 год.) 11б Дікція та робота над голосом (2 год.) 11б Сценічна пластика та координація тіла (2 год.) 11б Акторська техніка (2 год.) 11б Формування основ акторської майстерності у дітей дошкільного віку (6 год.) Особливості навчання гри на дитячих музичних інструментах (8 год.) 44б Організація музичної гри з дітьми дошкільного віку (6 год.) 33б Особливості планування, організації та проведення свят і розваг у сучасному закладі дошкільної освіти (6 год.) 33б		Секрети живопису (6 год.) 33 б.			Театральна атмосфера (2 год.) 11 б.						
Теми лаб. Занять	Артмаршрут майбутнього вихователя (6 год) 33 б.			Виготовлення народних іграшок з різних видів матеріалів (4 год) 22 б.				Секрети живопису (6 год.) 33 б.			Театральна атмосфера (2 год.) 11 б.			
Види поточного контролю	МКР №1-2		МКР №3-4		МКР №5		МКР №6-7		МКР №8-9		МКР №10-12			
Підс. контр. ЕКЗ. – 40 балів	Залік Коефіцієнт до розрахунку – 8,68.							Екзамен Коефіцієнт до розрахунку (без екзамену) –4,85. Екзамен – 40 балі						

7.2 Навчально-методична карта дисципліни «Артосвіта дітей раннього і дошкільного віку» ДО (3.0) заочна

Разом – 360 год. (12 кредитів), із них 12 год. – лекції, 30 год. – практичні заняття, 6 год. -лабораторні заняття, 312 год. – самостійна робота, екзамен – 30 год.

Модулі	I			II			III											
Назва модуля	МИСТЕЦЬКА КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ			МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ МИСТЕЦЬКО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			КАРТИНА СВІТУ ДИТИНИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА											
К-сть балів за модуль	Мах – 130 (80 ауд.+ 50 самост.)			Мах – 118 (68 ауд.+ 50 самост.)			Мах – 71 (56 ауд.+ 15 самост.)											
Лекції	1	2	3	4	5	6												
Теми лекцій	Артосвіта як базис формування компетентностей майбутніх вихователів (2 год)			Сучасні технології художнього конструювання з дітьми раннього і дошкільного віку (2 год)			Конструювальна та моделювальна діяльності з дітьми раннього і дошкільного віку з різноманітних матеріалів (2 год)			Методи та форми організації артосвіти дітей раннього і дошкільного віку(2 год)			Технологія формування (2 год)			Особливості розвитку акторських та музичних здібностей дітей раннього й дошкільного віку (2 год)		
Теми практичних занять	Види мистецтва (2 год) 11 б.	Формування культури майбутнього вихователя (2 год) 11 б.	Технології обробки паперу як вид прикладного мистецтва (4 год) 22 б.	Технологія конструювання з фетра і стрічок у різних вікових групах (4 год.) 22 б	«Free painting» (вільне малювання) в артосвіті дітей раннього і дошкільного віку (4 год.) 11б	Організація артпроектів у ЗДО (4 год.) 22 б	Конструктивне формування (2 год.) 11б	Пластичне формування (2 год.) 11 б	Формування основ акторської майстерності у дітей дошкільного віку (4 год.) 22б	Організація музичної гри з дітьми дошкільного віку (2 год.) 11б	Особливості планування, організації та проведення свят і розваг у сучасному закладі дошкільної освіти (2 год.) 11б							
Теми лаб. занять	Виготовлення народних іграшок з різних видів матеріалів (2 год) 11 б.			Секрети живопису (2 год.) 11 б.			Театральна атмосфера (2 год.) 11 б.											
Підс. контр. ЕКЗ. – 40 балів	Залік Коефіцієнт до розрахунку – 2,48.						Екзамен Коефіцієнт до розрахунку (без екзамену) –1,18. Екзамен – 40 балі											

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження. *Навчально-методичний посібник*. Видавництво «Ранок», Харків, 2021. 240 с.
2. Дитина: Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; наук. ред. Г. В. Беленька; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, В. М. Вертугіна та ін. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
3. Половіна О. А., Кондратець І. В. Дитина у світі мистецтва. Методичні рекомендації до програми Дитина. Авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, В. М. Вертугіна [та ін.]; наук. ред.: Г. В. Беленька, О. А. Половіна, І. В. Кондратець; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 568 с.
4. Половіна О. А., Кондратець І. В. АРТОСВІТА *навчально-методичний посібник* Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 546 с.
5. Романюк І. А. Музичне виховання. Організація роботи у дошкільному навчальному закладі: *навчально-методичний посібник*. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 280 с.
6. Шульга Л. М. Барвіста радість. Розвиток творчих здібностей у дітей дошкільного віку на заняттях із малювання. 3-є вид., виправ. й доп. *Методичний посібник*. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2017. 336 с.

Додаткова:

1. Барб-Галль Франсуаза. Як розмовляти з дітьми про мистецтво [Текст] / пер. з франц. Софії Рябчук. Львів: Видавництво Старого Лева, 2014. 192 с.
2. Івершинь А.Г. Основи дизайну та художня праця. Навчально-методичний посібник. Одеса. 2022. 203 с.
3. Кондратець, І. В. Ласкаво просимо до театру! Ознайомлення дошкільників із театральним мистецтвом. *Палітра педагога* (2), 2021. с. 3-9.
4. Матвієнко С. І. Сучасні підходи до запровадження дошкільної дизайн-освіти. *Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти*. 2019. Випуск 8. с. 252–255
5. Семенов О. С. Формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника у позашкільному навчальному закладі: *монографія*. Луцьк: ПДВ «Твердиня», 2017. 520с.
6. Половіна О. Свято: розважати чи розважатися? *Вихователь-методист дошкільного закладу*. № 1, 2019. С.57-61
7. Половіна О. Партнерство музичного керівника та вихователя. *Музичний керівник*. 2021. № 4. <https://emuzker.m CFR.ua/884553>
8. Половіна О. Освітня взаємодія по-новому: аналізуємо, аргументуємо, апробуємо. *Музичний керівник*. 2021. № 8. С. 4-12
9. Половіна О. Освітня взаємодія по-новому: артпроекти. *Музичний керівник*. 2021. № 9. С. 11-16 <https://emuzker.m CFR.ua/919023> 6

10. Половіна О. Граємо, фантазуємо, творимо! Або Артігри в дитячому садку. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2021. № 11. С. 4-9
11. Половіна О. Як побачити красу, або Ознайомлюємо дітей зі світом мистецтва. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2021. № 4. <https://emetodyst.m CFR.ua/884037>
12. Половіна О., Кондратець І. Живописні перформанси: методичний інструментарій підготовки майбутніх вихователів. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка (випуск №35\1)*. 2021. С. 83-88 <https://pedosvita.kubg.edu.ua/index.php/journal/issue/view/27/46>
13. Половіна О. А., Кондратець І. В. Педагогічні технології підготовки майбутніх вихователів до формування художньо-продуктивної компетентності дітей дошкільного віку. *Освіта ХХІ століття: реалії, виклики, тенденції розвитку: колективна монографія* за наук. ред. проф. Цветкової Ганни. Nameln Germany: Inter GING, 2020. С. 384-444.
14. Половіна О. А. Артосвіта дітей дошкільного віку: технологія образотворення у дії. *Мистецтво та освіта: Науково-методичний журнал Київ, «Педагогічна думка»*. 3 (97), 2020 р. С. 34-40.

Інтернет ресурси:

1. Pinterest. URL : <https://www.pinterest.com/> (дата звернення 30.08.2023)
2. Самотужки. URL :<https://www.samotuzhky.com.ua/category/decor> (дата звернення 30.08.2023)
3. Handiwork. URL :<https://handiwork.info/> (дата звернення 30.08.2023)
4. Вихователь-методист дошкільного закладу. URL : <https://emetodyst.expertus.com.ua/> (дата звернення 30.08.2023)
5. Джміль – журнал для дітей, їхніх батьків і педагогів. URL :<https://jmil.com.ua> (дата звернення 30.08.2023)
6. Ідеї декору. URL :<https://idei-dekoru.com/>(дата звернення 30.08.2023)

ДОДАТКИ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Мистецька культура особистості

Тема 1. Артосвіта як базис формування компетентностей майбутніх вихователів

Практичне заняття 1. Види мистецтва (2 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Вплив видів та напрямів мистецтва на формування ціннісних орієнтирів особистості.

II. Практична частина.

Створення та презентація програми самовдосконалення майбутніх вихователів засобом мистецтва (започаткування щоденника мистецьких вражень – мистецька рефлексія).

III. Рефлексія.

Основна література: 1

Додаткова література: 1, 3

Практичне заняття 2. Формування культури майбутнього вихователя (2 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Культурний потенціал столиці у формуванні мистецької компетентності майбутнього вихователя.

II. Практична частина.

Створення ілюстрованого каталогу арт-об'єктів міста Києва.

III. Рефлексія.

Основна література: 3

Додаткова література: 10, 11

Лабораторне заняття 1-3.

Армаршрут майбутнього вихователя (6 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Обговорення артмаршруту майбутнього вихователя.

II. Практична частина.

Створення та апробація артмаршруту майбутнього вихователя.

III. Рефлексія.

Основна література: 3

Додаткова література: 9

Тема 2. Формування у дітей дошкільного віку компетентності за освітнім напрямом «Дитина у світі мистецтва»

Практичне заняття 3. Розвиток творчих здібностей особистості (2 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Дискусійна платформа: «Творчі здібності: набута чи вроджена якість?»

II. Практична частина.

Формування навичок критичного мислення під час аналізу альбомів для розвитку творчих здібностей дітей раннього і дошкільного віку.

III. Рефлексія.

Основна література: 1

Додаткова література: 3

Тема 3. Сучасні технології художнього конструювання з дітьми раннього і дошкільного віку

Практичне заняття 4-5. Технології обробки паперу як вид прикладного мистецтва (4 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Види паперу. Технологічні прийоми обробки паперу. Конструювання з паперу з дітьми дошкільного віку. Особливості виготовлення аплікацій в різних вікових групах ЗДО.

II. Практична частина.

Виготовлення аплікацій з паперу за різними техніками.

III. Рефлексія.

Матеріали до заняття: білий та кольоровий папір, ножиці, клей.

Основна література: 4

Додаткова література: 2, 4, 10

Інтернет ресурси: 1-6

Практичне заняття 6. Методика виготовлення орігамі в різних вікових групах (2 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Історія виникнення мистецтва орігамі. Види орігамі. Технологія виготовлення орігамі, схеми, умовні позначення. Методика виготовлення орігамі з дітьми дошкільного віку.

II. Практична частина.

Виготовлення виробів в техніці орігамі.

III. Рефлексія.

Матеріали до заняття: кольоровий папір, схеми для складання.

Основна література: 4

Додаткова література: 2, 4, 8, 10

Інтернет ресурси: 1-6

Тема 4. Конструювальна та моделювальна діяльності з дітьми раннього і дошкільного віку з різноманітних матеріалів

Практичне заняття 7-8. Технологія конструювання з фетра і стрічок у різних вікових групах(виготовлення аплікації, площинних іграшок) (4 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Технологічні прийоми обробки фетру. Методика виготовлення площинних фетрових іграшок з дітьми дошкільного віку. Характеристика технологій виготовлення виробів з атласної стрічки: квіти, прикраси.

II. Практична частина.

Виготовлення виробів з фетру: аплікація, брелок, іграшки. Конструювання з атласної стрічки простих виробів разом з дітьми дошкільного віку.

III. Рефлексія.

Матеріали до заняття: різнокольоровий фетр, голка, нитки, клей, матеріали для декорування іграшок, атласі стрічки різного кольору, ножиці, нитки, голка, свічка.

Основна література: 4

Додаткова література: 2, 4, 10

Інтернет ресурси: 1-6

Практичне заняття 9-10. Конструювання з декоративної проволоки і залишкових матеріалів (4 год.).

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Підготовки матеріалів до художньо-продуктивної діяльності. Технологія виготовлення виробів з синельного дроту.

II. Практична частина.

Виготовлення виробів з синельного дроту і залишкових матеріалів.

III. Рефлексія.

Матеріали до заняття: мідна проволока, декоративний дріт – синель, палички з морозива, стаканчики.

Основна література: 4

Додаткова література: 2, 4, 10

Інтернет ресурси: 1-6

Лабораторне заняття 4-5.

Виготовлення народних іграшок з різних видів матеріалів (4 год)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Народні іграшки: види, символіка. Технологія виготовлення народної ляльки. Конструювання ляльки з дітьми дошкільного віку.

II. Практична частина.

Виготовлення народної іграшки: ляльки-немовлятка, зайчика, вузликової ляльки.

III. Рефлексія.

Матеріали до заняття: різноманітні клаптики тканини, нитки.

Основна література: 4

Додаткова література: 2, 4, 10

Інтернет ресурси: 1-6

Тема 5. Дизайн та декорування освітньої простору закладу дошкільної освіти

Практичне заняття 11-12. Дизайн приміщення та ділянки із залишкового матеріалу (4 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Гігієнічні та методичні вимоги до обладнання, що використовують в ЗДО. Досвід роботи з використання залишкових матеріалів в оздобленні ділянки та приміщення ЗДО. Декупаж, Пейп-арт.

II. Практична частина.

Моделювання обладнання для ділянки дошкільного закладу; виготовлення елементів інтер'єру для групової кімнати.

III. Рефлексія.

Матеріали до заняття: кольорові серветки, клей, м'які пензлі, основа для декупажу.

Основна література: 4

Додаткова література: 2, 4, 10

Інтернет ресурси: 1-6

Практичне заняття 13-14.

Дизайн та декорування групи дошкільного закладу до святкових подій (4 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Особливості оформлення групової кімнати до свят. Методичні прийоми залучення дітей дошкільного віку до виготовлення тематичних прикрас.

II. Практична частина.

Виготовлення тематичних святкових прикрас.

III. Рефлексія.

Матеріали до заняття: різноманітні види паперу, кольорові стрічки, гофрований папір, клей, ножиці, матеріали для декорування та ін.

Основна література: 4

Додаткова література: 2, 4, 6, 10

Інтернет ресурси: 1-6

Тема 6. Колективна взаємодія з дітьми дошкільного віку у художньо-продуктивній діяльності

Практичне заняття 15-16. Методичні основи виготовлення колективних робіт з дітьми дошкільного віку в різних вікових групах. (4 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Особливості організації колективної взаємодії дітей дошкільного віку в різних вікових групах.

II. Практична частина.

Розробка ескізів для колективної діяльності дітей дошкільного віку. Виготовлення колективних робіт за різними техніками. Виготовлення елементів костюмів для ігрової та театралізованої діяльності.

III. Рефлексія.

Матеріали до заняття: одноразовий посуд, коробки та ін. матеріали, скоч, ножиці, клей; матеріали для декорування виробів.

Основна література: 4

Додаткова література: 1, 4, 10

Інтернет ресурси: 1-6

Практичне заняття 17-18. Конструювання нетипового обладнання для дітей раннього та дошкільного віку (4 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Нетипове обладнання в закладах дошкільної освіти.
2. Огляд технологій виготовлення нетипового обладнання для ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

II. Практична частина.

Виготовлення нетипового обладнання для фізкультурних занять.

Матеріали до заняття: кольоровий картон, кольоровий папір, ножиці, клей, матеріали для декорування виробів.

Основна література: 1, 3, 4

Додаткова література: 1, 4, 10

Інтернет ресурси: 1-6

Тема 7.

Практичне заняття 19-20.

Створення мультфільмів разом з дітьми дошкільного віку (4 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Педагогічна мультиплікація, етапи підготовки і створення медіа продукту під час мистецько-творчої діяльності дітей дошкільного віку.

II. Практична частина.

Створення сценарію та виготовлення необхідних елементів для зйомки.

Матеріали до заняття: кольоровий картон, кольоровий папір, ножиці, клей, матеріали для декорування виробів.

Основна література: 2, 3

Додаткова література: 1

Інтернет ресурси: 1-6

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Методичні засади мистецько-творчої діяльності дітей раннього та дошкільного віку

Тема 8. Методи та форми організації артосвіти дітей раннього віку

Практичне заняття 21-24. «Free painting» (вільне малювання) в артосвіті дітей раннього і дошкільного віку (8 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Створення умов для емоційно-піднесеного настрою дітей під час створення образу за допомогою зображувальних матеріалів (крейда, кольорові олівці, воскові олівці, темпера, гуашеві, акварельні фарби, харчові барвники тощо).

II. Практична частина.

Вправлення у техніках малювання: малювання пальчиками, долоньками фарбами на основі крему, малювання 3-D фарбами, малювання плинною фарбою, малювання повітряними кульками, губкою, малювання на різних поверхнях (плівка, скло, шпалери, паперові тарілки тощо), кляксографія, ниткографія, симетричне передруковування плям, малювання мильними бульбашками тощо. Музичне малювання. Синхронне малювання.

III. Рефлексія.

Основна література: 3, 6

Додаткова література: 8

Інтернет ресурси: 1-6.

Тема 9. Методи та форми організації артосвіти дітей дошкільного віку

Практичне заняття 25-26. Специфіка проведення артекскурсій з дітьми дошкільного віку (4 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Педагогічні умови проведення екскурсій мистецького спрямування з дітьми дошкільного віку.

II. Практична частина.

Моделювання екскурсійного маршруту для дітей дошкільного віку.

III. Рефлексія.

Основна література: 3

Додаткова література: 1, 3

Практичне заняття 27-28. Організація артпроектів у ЗДО (4 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Особливості використання проектної діяльності в артосвіті дітей дошкільного віку.

2. Структура проекту: мотиваційний, технологічний, заключний етапи.

II. Практична частина.

Вправлення у прийомах роботи над артпроектом: особливості вибору теми; прийоми інтригування дітей; вправлення у формулюванні запитання дня; конкретизація видів діяльності, методів, прийомів, форм роботи; проекція на батьків; прогнозування результату кожного проектного дня; формування

рефлексивних умінь майбутнього вихователя; вибір доцільних форм заключного етапу проєкту.

III. Рефлексія.

Основна література: 1, 3

Додаткова література: 6, 9, 14

Практичне заняття 29-30. Педагогічні умови здобування артосвіти дітьми з особливими потребами (4 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Створення інклюзивного естетичного середовища в закладі дошкільної освіти.

II. Практична частина.

Аналіз методів та прийомів включення дітей з особливими потребами в мистецьку діяльність (на базі ЗДО).

III. Рефлексія.

Основна література: 1, 2, 3, 4

Додаткова література: 9

Лабораторне заняття 6- 8.

Секрети живопису (6 год.).

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Ознайомлення дошкільників з творами живопису: примха чи необхідність?

II. Практична частина.

Вправлення в організації художньо-педагогічних спілкувань педагога з дітьми за творами живопису (за картинами Катерини Білокур, Архипа Куїнджі, Юрія Камишного, Олександра Шовкуненка, Сергія Шишка, Сергія Васильківського, Миколи Бурачека, Миколи Глуценка, Михайла Беркоса, Віктора Васнецова, Миколи Пимоненка, Федора Кричевського, Івана Марчука, Кетрін Фішер, Євгенії Гапчинської, Владислава Єрко, Костя Лавро, Катерини Штанко, Олесі Магерівської).

Вправлення у прийомах оживлення картин. Презентація римейків на класичні твори живопису.

III. Рефлексія.

Основна література: 3, 4

Додаткова література: 1, 10

Тема 10. Технологія образотворення

Практичне заняття 31-35. Конструктивне образотворення (10 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Навчання дітей дошкільного віку основам конструктивного образотворення: гігієнічні вимоги, ускладнення методів та прийомів, матеріали, тематика.

2. Прийоми та методи навчання безпечного користування ножицями.

3. Формування у дітей побутових навичок під час конструктивного образотворення.

II. Практична частина.

Робота у підгрупах: вправлення у конструктивному образотворенні у процесі опанування методики роботи з паперовими кульками; створення колажу з використанням в аплікації різних матеріалів (засушені частини рослин, шматочки шкіри, тканин, хутра, намистинки, пайетки, пір'я тощо). Використання техніки колаж як засобу самопізнання та саморозвитку майбутнього педагога.

III. Рефлексія.

Основна література: 1, 2, 3

Додаткова література: 2, 4, 5, 8, 14

Інтернет ресурси: 1-6

Практичне заняття 36-40. Пластичне образотворення (10 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

1. Матеріали для пластичного образотворення: синтетичні чи натуральні?
2. Пластичне образотворення і життєва компетентність: у чому взаємозв'язок ?

II. Практична частина.

Вправлення у прийомах пластичного образотворення. Формування основ кулінарного мистецтва в процесі роботи з тістом. Робота з пластичними матеріалами як засіб формування емоційного інтелекту. Арттехніка «Мандала по колу».

III. Рефлексія.

Основна література: 1, 2, 3

Додаткова література: 8, 14

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Картина світу дитини через призму театрального і музичного мистецтва

Тема 11. Формування акторської майстерності майбутніх вихователів

Практичне заняття 41. Особливості театральної діяльності в закладі дошкільної освіти (2 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Театралізована діяльність дітей дошкільного віку: аматорство чи професіоналізм?

II. Практична частина.

Вправлення у методах та прийомах використання різних видів театру (театр ляльок, театр іграшок, пальчиковий театр, тіньовий театр, театр leg-players, театр фартушків, театр рукавичок, театр кухликів тощо).

III. Рефлексія.

Основна література: 2, 3, 4

Додаткова література: 3, 14

Практичне заняття 42. Дикція та робота над голосом (2 год.)**I. Теоретична частина. Питання для обговорення.**

Прийоми роботи з голосом. Правильна подача голосу та посил. Регістри голосу та діапазон звучання.

II. Практична частина.

Артикуляційна гімнастика. Вдосконалення артикуляційного укладу кожного звуку ізольовано, а також складів, текстів, речень, скоромовок. Розвиток мовного апарату у зв'язку з діяльністю органів артикуляції. Розвиток координованої роботи частин органів внутрішньо глоткової і зовнішньої артикуляції. Розвиток відчуття резонування при вільному положенні артикуляційного апарату. Розвиток слухових і м'язових відчуттів. Робота над голосом. Тренаж «Затиснута і розслаблена щелепа».

Вправа «Вільна мова». Вправа «Вакуум». Вправа «Горіх».

III. Рефлексія.

Основна література: 2, 3, 4

Додаткова література: 3

Практичне заняття 43. Сценічна пластика та координація тіла (2 год.)**I. Теоретична частина. Питання для обговорення.**

Зняття «затисків» тіла. Вільне володіння тілом. Прийоми акторської біомеханіки. Поняття «Броунівський рух». Поняття «Штамп».

II. Практична частина.

Тренажі на правильне керування енергією. Тренажі на виявлення та зняття «затисків» (фізичні, психологічні). Гімнастика спини та робота над осанкою. Вправа «Зерно». Вправа «Барабан». Вправа «Гарячий пиріг». Акторська імпровізація. Вправа «Ходьба по колу». Тренаж «Я дерев'яна лялька». Тренаж «Роби як я». Тренаж «Дзеркало».

III. Рефлексія.

Основна література: 2, 3, 4

Додаткова література: 3

Практичне заняття 44. Акторська техніка (2 год.)**I. Теоретична частина. Питання для обговорення.**

Психологічна правда та психофізика. Поняття «конфлікт» та психологічний вибір. Поняття «надзадача». Поняття «Дія». Сценічна свобода, емоційна пам'ять, відчуття правди і віри, сценічне завдання та його складові, сценічне відношення, сценічне спілкування.

II. Практична частина.

Етюдна форма у професійній підготовці. Прийом «Я в запропонованих обставинах» та вправи на дію в різних запропонованих обставинах. Пошук

виразності, органіки та психологічної логіки. Тренажі на розвиток уяви та пам'яті. Тренажі на емоційний посил. Тренажі на розвиток креативності. Розвиток емоційної пам'яті. Тренаж «Місце з права». Тренаж «Передай емоцію». Тренажі на взаємодію з партнером. Тренаж «Генісний м'яч». Тренаж на емоційний посил «Ти». Завдання «Біографія ролі». Навички роботи з уявними предметами (етюдна форма).

III. Рефлексія.

Основна література: 2, 3, 4

Додаткова література: 3

Лабораторне заняття 9.

Театральна атмосфера (2 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Ознайомитись з репертуаром театрів: Київський академічний театр ляльок, Київський академічний театр на Липках. Скласти список вистав, які можна рекомендувати для перегляду дітей дошкільного віку.

II. Практична частина.

Перегляд вистав (для перегляду дітьми; дорослими).

III. Рефлексія.

Основна література: 2, 3

Додаткова література: 3

Тема 12. Особливості розвитку акторських здібностей дітей раннього й дошкільного віку

Практичне заняття 45-47. Формування основ акторської майстерності у дітей дошкільного віку (6 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Метод креативної структурованої імпровізації Олега Драча та можливість його застосування у взаємодії з дітьми дошкільного віку.

II. Практична частина.

Вправління у роботі з зерном образу. Вправління у пластичних етюдах.

III. Рефлексія.

Основна література: 1, 3, 4

Додаткова література: 3, 12

Тема 13. Музичний супровід фрагментів життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку

Практичне заняття 48-51. Особливості навчання гри на дитячих музичних інструментах (8 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Особливості використання музичних інструментів у різних формах освітньої взаємодії з дітьми.

II. Практична частина.

Вивчення досвіду навчання дітей гри на музичних інструментах в ЗДО.
Вправління в грі на дитячих музичних інструментах. Організація оркестру.
Створення майстерні звуків.

III. Рефлексія.

Основна література: 3, 4, 5

Додаткова література: 6, 7, 12

Практичне заняття 52-54. Організація музичної гри з дітьми дошкільного віку (6 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Педагогічні умови організації музичної ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

II. Практична частина.

Моделювання методики проведення музичних ігор у різних вікових групах

III. Рефлексія.

Основна література: 3, 4, 5

Додаткова література: 6, 7, 12

Практичне заняття 55-57. Особливості планування, організації та проведення свят і розваг у сучасному закладі дошкільної освіти (6 год.)

I. Теоретична частина. Питання для обговорення.

Як зробити свято для дітей справжнім святом?

II. Практична частина.

Створення та презентація алгоритмів свят і розваг (робота у підгрупах).

III. Рефлексія.

Основна література: 3, 4

Додаткова література: 6, 7, 9,12